Raadsvoorstel

Raadsvergadering	**Keten en opsteller**
30 oktober 2023	Keten Ruimte
Commissie	R. Oosterhof
9 oktober 2023	**Portefeuillehouder**
	K.D.J. Castelein
	Programma

Onderwerp
Toestemming aangaan Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe

Voorstel
1. Het college toestemming te verlenen de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe aan te gaan
2. De huidige Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Veluwe op te heffen met ingangsdatum 1 januari 2024.

Inleiding
Sinds de oprichting van regionale omgevingsdiensten in 2012/2013 werken de Omgevingsdienst Noord-Veluwe (hierna: ODNV) en Omgevingsdienst Veluwe IJssel (hierna: OVIJ) samen. Over deze samenwerking is aan de hand van een onderzoeksrapport bestuurlijk geconcludeerd dat er voldoende reden en draagvlak was om een fusietraject in te gaan.

Ondertussen zijn de (in 2009) landelijk gemaakte afspraken op het gebied van milieuvergunningverlening, toezicht en handhaving tegen het licht gehouden door de Commissie van Aartsen. Een kritisch rapport leidde tot een landelijk verbetertraject; het Interbestuurlijk Programma Versterking stelsel Vergunningen Toezicht en Handhaving (hierna: IBP). Deze ontwikkeling heeft beide omgevingsdiensten gesterkt in de eigen ambitie om te willen fuseren.

De Omgevingsdienst Veluwe (hierna: ODVeluwe) wordt opgericht om beter te kunnen voldoen aan de huidige én toekomstige maatschappelijke vraagstukken en opgaven. Doel is een robuuste omgevingsdienst neer te zetten, die vanuit eigen overtuiging, visie en kracht werkt. Een omgevingsdienst, die voldoet aan de eisen die volgen uit het IBP en die kan bijdragen aan de stevige transitieopgaven waar we mee te maken hebben.

U bent eerder dit jaar geïnformeerd over deze ontwikkelingen en hebt besloten een positieve (instemmende) zienswijze uit te brengen over de concept Gemeenschappelijke Regeling ODVeluwe. Inmiddels is bekend dat alle 13 deelnemers aan de toekomstige ODVeluwe positief hebben gereageerd. Vervolgstap in dit proces is dat u het college toestemming verleend om de

Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe aan te mogen gaan. Bijkomend gevolg is dat de huidige regelingen moeten worden ingetrokken.

Beoogd effect
Door alle deelnemers van ODNV en OVIJ één (gezamenlijke) GR ODVeluwe vast te laten stellen – met als ingangsdatum 1 januari 2024 – zodat per die datum de ODVeluwe wordt opgericht.

Bevoegdheid/Juridisch kader

- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Veluwe / Veluwe IJssel
- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
- Gemeentewet

Volgens artikel 1, lid 1 van de Wgr kan een gemeenschappelijke regeling getroffen worden ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die gemeenten. Hiertoe zendt het college van burgemeester en wethouders het ontwerp van de regeling toe aan de raden (art. 1, lid 2, van de Wgr). Raden zijn bevoegd hier een zienswijze over uit te brengen (art. 1, lid 3, van de Wgr). Het college van burgemeester en wethouders gaan niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (art. 1, lid 4, van de Wgr).

Eerdere besluitvorming en kaders
In uw vergadering van 5 juni 2023 heeft u kennis genomen van het ontwerp Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe en besloten daartegen een positieve zienswijze in te dienen. Tegelijkertijd heeft u kennis genomen van het “Bedrijfsplan voor een Omgevingsdienst Veluwe d.d. 8 juni 2022”, inclusief bijbehorend “Addendum bedrijfsplan met begroting ODVeluwe 2024.

Argumenten
In de periode april-juli 2023 zijn alle 13 deelnemers geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom de voorgenomen fusie van ODNV & OVIJ en zijn raden en provinciale staten -overeenkomstig het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen- in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven over de nieuwe Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe. Alle deelnemers hebben positief gereageerd; er is veel vertrouwen uitgesproken in het proces en de toekomstige samenwerking met ODVeluwe.

De gemeenteraad van Ermelo heeft hiernaast nog verzocht zeer terughoudend om te gaan met het voorstel van ODVeluwe om algemene- en bestemmingsreserves te vormen. Het bestuur van ODVeluwe zal hiervoor jaarlijks gemotiveerd een voorstel doen in de begroting. Hierin wordt onderbouwd hoe om te gaan met de algemene reserve, de bestemmingsreserve en het weerstandsvermogen. Volgens de GR-tekst mag dit maximaal 5% zijn van de exploitatie. Indien hiervan sprake is, stort ODVeluwe het positieve saldo jaarlijks terug naar de deelnemers en komt zij met voorstellen hoe om te gaan met een eventueel negatief saldo. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de omgevingsdienst gaat bankieren.

U heeft op 5 juni 2023 een motie aangenomen over (bestemmings)reserves bij gemeenschappelijke regelingen. Het verzoek van de gemeenteraad van Ermelo heeft een duidelijke inhoudelijke parallel met de door u 5 juni aangenomen motie.

Er zijn verder geen opmerkingen gemaakt, noch is verzocht om de concept GR-tekst op onderdelen te wijzigen. Om die reden wordt de GR-tekst ODVeluwe ongewijzigd in procedure bracht.

Het college is bevoegd om de GR ODVeluwe aan te gaan, mits de gemeenteraad hiervoor toestemming verleend. Deze toestemming kan overigens alleen worden geweigerd wegens strijd met het recht of het algemeen belang (art. 1, lid 4, van de Wgr).

Kanttekeningen
Het uit laten voeren van de basistaken op het gebied van VTH is een wettelijke verplichting.

Financiën
Met de behandeling van de ontwerptekst van de GR ODVeluwe en de meerjarenbegroting van de ODNV in uw raad van juni 2023 bent u geïnformeerd over de financiële consequenties van de nieuw op te richten ODVeluwe. Dit raadsvoostel brengt geen financiële wijzigingen teweeg.

Communicatie en participatie
Het intrekken van de huidige GR-teksten ODNV en OVIJ en de nieuwe GR-tekst ODVeluwe moet worden gepubliceerd. Publicatie dient plaats te vinden door Gedeputeerde Staten Provincie Gelderland op grond van artikel 52, lid 1 aanhef en onder l, juncto artikel 26 van de Wgr in combinatie met het bepaalde in de Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe.

Uitvoering
Nadat het college toestemming van uw raad heeft verkregen voor het aangaan van de GR ODVeluwe wordt het college gevraagd in te stemmen met het aangaan van de GR ODVeluwe en de huidige GR ODNV in te trekken per 1 januari 2024.

Parallel aan dit bestuurlijke besluitvormingstraject wordt gewerkt aan de inrichting van de nieuwe organisatie. ODVeluwe moet op een goede manier bemenst worden. Dit gebeurt via een zorgvuldig selectie- en plaatsingstraject. Een onafhankelijke commissie, bestaande uit vertegenwoordigers op bestuurlijk-, secretarissen- en medewerkersniveau heeft geadviseerd om Menno van Dam als directeur ODVeluwe aan te stellen. Het Dagelijks Bestuur van zowel ODNV als OVIJ heeft dit advies overgenomen. De plaatsing van de overige medewerkers vindt in de 2e helft van 2023 plaats.

In de GR-tekst ODVeluwe is opgenomen dat de gemeenschappelijke regeling elke vier jaar wordt geëvalueerd; deze evaluatie vindt plaats in het laatste jaar van een raadsperiode (art. 27 van de GR ODVeluwe).

Hattem, 19 september 2023
Het college van burgemeester en wethouders van Hattem,
de secretaris, de burgemeester,